

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Justitsraad

Christian Hansen,

Ridder af Dannebrog,

Stiftsfriver

og

Forvalter ved Roskilde Domkirke.

En Nekrolog

af

F. E. Hundrup.

[Særskilt Aftryk af Roskilde Avis f. 1854 Nr. 78.]

Roskilde.

J. D. E. Hansons Bogtrykkerie.

1854.

Den 23de Juni d. A. døde Justitsraad Christian Hansen, R. af D., Stiftsftiver og Forvalter ved Roeskilde Domkirke. Roeskilde Bys tabte ved hans Død sin saavel med Hensyn til Aaremaal, som Tjenestetid ældste Embedsmand, en Mand, der var ligesaa æret som Embedsmand formedelst sin Nidkjerhed og Virksomhed, sin utrættelige Omhu og Kjærlighed for den ham anbefoede Domkirke, som han var agtet som en kjerlig Egtefælle og omhyggelig Familiefader, og elsket som Medborger og Ven formedelst sin i høi Grad sjældne Trofasthed, Oprigtighed, Ærlighed og Retssindighed. Ligesom han derfor vidste i sit Liv i en sjælden Grad at vinde sig alle sine Medborgeres udeelte Hoiagtelse og Kjærlighed, saa vil ogsaa hans Minde af Alle, der kjendte ham, blive bevaret i Ære og Hæder.

Han var født den 9de Marts 1782 i Kjøbenhavn, og blev døbt den 17de i samme Maaned i Frue Kirke. Hans Fader Morten Hansen, der undertiden kaldtes med Tilnavnet Torp, var Borgere og Uhrmager, hans Moder var Marie Knudsdatter. Han var endnu ikke 6 Aar gammel da han mistede sin Fader, der ved sin Død d. 30te Januar 1788 efterlod 6 usørgede Børn (2 Søner og 4 Døttre). Dog vare disse ikke forladte, deres forstandige og omhyggelige Moder levede med dem og for dem. Ved sin utrættelige Omhu og Opoffrelse lykkedes det hende at opdrage dem alle, og hun havde den Glæde at see dem alle i god Vel længe forinden hun døde, samt selv at henleve sine sidste Dage hos sin ældste Søn Hans Torp Hansen (født d. 12te

Septbr. 1779, † d. 20de Juli 1834 som Sognepræst i Breininge og Biersted i Sjælland), hos hvem hun døde d. 20de August 1831 i sit 82de Aar, medens han var Præst i Snoldeløv og Thune, ligeledes i Sjællands Stift.

Denne kjerlige og omhyggelige Moder satte begge disse Sønner i Frue latinste Skole i Kjøbenhavn, der dengang havde den gamle Justitsraad Skule Thordi Thorslacius til Rector, og den senere Rector Niels Lang Nissen til Overlærer. I 1797 blev den ældre Broder, i 1801 Christian Hansen dimitteret til Universitetet. Ved Examen Artium erholdt han, ligesom næste Aar ved den philosophiske Examen, bedste Charakter. Han omtalte ofte den gode og grundige Underviisning, han havde erholdt i de gamle Sprog, for hvilke han havde bevaret en vis Ferkjerlighed; og endnu i en Alder af over 70 Aar merede det ham at faae den danske Text til den latinste Stil, der var opgivet til Examen Artium, og ganske roelig at sætte sig hen paa sit Contoir og oversætte den paa Latin, hvad han endnu kunde gjøre med temmelig Færdighed.

Endnu inden han havde afsluvert 2den Examen blev han d. 1ste Septbr. 1802 ansat som Volontair i Statsgjældscontoiret under den kgl. Finants-Direction; og ved kgl. Resolution under 8de April 1804 af Christian den 7de bestiftet til 3die Copiist i Finantscollegiets Secretariat. I denne Stilling forblev han indtil han d. 15de Januar 1810 af Frederik den 6te udnævntes til 2den (senere eneste) Inspecteur ved Contoiret for de transportable Stats- og consignable Bank-

fonds. I Forbindelse med denne Embedsstilling arbejdede han tillige i nogle Aar deels som Assistent deels som Controllour i det forrige Annuitets-Contoir. „I alle disse forskjellige Embedsstillinger erhvervede han sig“ (efter Finantsdirectionens Vidnesbyrd) „ved sin Duellighed og Flid, sin strenge Orden og Nødsigtighed, og i det Hele ved sit roesværdige Forhold ~~hans~~ sine Forfattedes Tilfredshed og Algtelse og sine Iøstfelliges fulde Hengivenhed.“ Sandheden heraf bevidnes af hans ældre Vänner, og føles af Enhver, der har kjendt ham i yngre som i ældre Dage.

Som et Beviis paa den Tillid man allerede dengang havde til ham fortjener det ogsaa at anføres, at da S. M. Frederik den 6te i April 1812 havde befaleet, at en Sum af 3,000,000 Rbdlr. i Sedler, hvorpaa der paa den Tid var Mangel i Norge, skulde opsendes til Christiania under Opsyn af en paalidelig Mand, var Christian Hansen den Mand, som Finantscollegiet ansaae for at være bedst fittet til at blive betroet denne paa Grund af Krigsforholdene noget betænkelige Forretning, som han ogsaa udførte til fuldkommen Tilfredshed.

Da Stats- og Bankfondscontoiret imidlertid senere i Aaret 1820 blev ophævet, afgik Inspecteur Hansen med 875 Rbdlr. Sølvs i Bartpenge. Den 24de September 1822 erholdt han Bestalling som virkelig Kammerraad, en Udmærkelse, som han dog satte saa liden Priis paa, at han ingensinde for den vilde betale eller har betalt nogen som helst Rangskat. Den 13de Novbr. s. A. erholdt han derimod et fjært Dnsfte opfyldt, idet

H. M. Kong Frederik den 6te allernaadigst meddelte ham Bestalling som Stiftsriver i Sjellands Stift og Forvalter ved Roeskilde Domkirkes Gods. Hvor mange kjere Minder han end havde bevaret fra sin allerede ikke korte Embedsbane i Kjøbenhavn, og hvormange hengivne og troefaste Venner han end der efterlod, saa drog han dog med stor Glæde ud til det lille Roeskilde, og endnu i sine sidste Dage erklærede han ofte, at han først her ret havde kjendt og følt sin Lykke, endstjondt dog de friske Ungdomsminder pleie i Grindringen at afspeile sig med fornyet Farvepragt naar Haaret er graaet og Kind og Pande er furet af Alderens Rynker. I en Alder af lidt over 40 Aar reiste han herud i sin Manddoms fulde Kraft og Etyrke, og 31 Aars utrættelige og gavnrige Virksomhed viser, at han i sin Fortrøstning om Herrens Understøttelse i sit nye Kald ikke forgjeves satte sit Haab til ham.

Godsbestyrelse var ham dengang noget aldeles fremmed og ubekjendt, men med Lethed satte han sig, ivrig som han var, ind heri, understøttet fra Begyndelsen af den Mand, der før havde bestyret dette hans Embede, i hvem han derefter i 31 Aar fandt en altid troe og kjerlig Ven. Derimod havde Kammerraad Hansen allerede fra Barndommen af havt stor Interesse for den majestatiske Domkirke, og de heldige Forandringer, denne ærværdige og stolte Bygning i hans Embeds tid har undergaaet, bære Vidnesbyrd saavel om hans Kjerlighed til den, som om hans rene Kunstfands og Omhyggelighed for dens Vedligeholdelse, Forstjønneelse og Restitution. Men man maa vel erindre, at hans Fret-

tjenester i denne Henseende ikke kunne udfindes ved en Betragtning alene af Kirkens nuværende Tilstand; for at fælde en retfærdig Dom om hans Bestræbelser er det nødvendigt at sammenligne Kirkens nuværende Tilstand med den, hvori han for 31 Aar siden foresandt samme; thi kun saaledes kan man udfinde hvad han har virket. *)

Men havde Hansen store Fortjenester af den ham saa kære Domkirkes Forstjønelse, da har han ikke mindre af dens Pengevæsens omhyggelige og heldige Bestyrelse. Under hans troefaste Hænder er Kirkens Capital Aar for Aar voret, saa at hans kunstforstandige Eftermand ikke vil savne Ressourcer til forestaaende Forødringer og Forbedringer, frudsat at der ikke fra høiere Autoriteter — hvad der desværre i den

*) Spormegret han imidlertid end i denne Henseende har udrettet — og herom har jeg kun hørt een Mening hos alle dem, der har kjendt denne Kirke for 30 Aar siden — saa staaer der dog endnu ikke mindre tilbage at virke i denne Retning, og man maa derfor blot ønske, at der bestandig ved Valget af hans Eftermænd maa tages fornødent Hensyn til, at Omsorgen for denne herlige Kirke, der er et af vore ypperste Minder om vore Forfædres Byggekunst i Middelalderen, kun betroes i saadanne Mænds Hænder, der ikke blot ønske, men ogsaa forstaae at varetage dens sande Lyv. Saameget vigtigere er det, at dette ikke for Diebliffet oversees, som Christian den 4des Capel efter Eddeliens desværre altfor tidlige Død staaer urørt hen og i den nye Værges for Kirken venter en kunstforstandig og kraftig Talsmand; ligesom flere paabegyndte Arbeider høiligen kunne trænge til et kunstøvet Dirs Tilspn.

seneste Tid har været Tilfældet — vil blive gjort Indsigelse imod samme.

Dog indskrænkede afdøde Hansens Virksomhed sig ikke blot til den troelige og samvittighedsfulde Besorgelse af hans Embedsforretninger; som en god Borger viste han ogsaa sin levende Interesse for Alt, hvad der efter hans Mening kunde tjene og ophjælpe Byen. Kort efter sin Ankomst hertil, sammentraadte han med flere Mænd for at danne et Selskab til Byens og Omegnens Forskjønnelse, og af dette Samfund var han til sin sidste Sygdom et saare virksomt og kunstferstandigt Medlem; og Selskabet savner ikke Vidnesbyrd om sin heldige Virken. I 1833 var han blandt de Mænd, der oprettede en Sparekasse for Roeskilde Bys og Omegn, og han var lige til det Sidste Medlem af dens Direction. Denne Sparekasse har stiftet usigeligt megen Gavn, og nu er den ved Afbenyttelse af en Deel af sin opsamlede Formue tillige bleven en Velgjørenheds-Anstalt. I Aaret 1838 overtog han en Forligelsescommissairs ofte trættende og besværlige Post, og denne Function nedlagde han først under sin sidste Sygdom. Han tog ligeledes en meget virksom og kraftig Andeel i Stiftelsen af Roeskilde Asyl, for hvilket han ogsaa vedblev utrættelig at virke, blandt andet tillige som Kassierer.

Hans Virksomhed savnede heller ikke fortjent Paa- skjønnelse. Under 28de Octbr. 1842 tilstod Christian den 8de ham frie Bolig i den ene Sidesloj af Roeskilde Palais; under 17de Juni 1846 udnævnedes han til Ridder af Dannebrog, og da Kammerraaden ende-

lig for faae Maaneder siden (d. 18de April) oplevede sit 50 Aars Embedsjubilæum, erholdt han af S. M. Kong Frederik den 7de — den 4de Konge, han havde tjent — Bestalling som Justitsraad, medens hans Medborgere søgte paa en saadan Maade, som hans allerede da meget svækkede Legemshelbred tillod, at glæde den kjære gamle Ven paa denne hans Hædersdag. (En Beretning om denne Dag findes i Roeskilde Avis Nr. 48). Da den Pengesum, der var sammensfudt til den Festpokal, der denne Dag blev ham overleveret som et Grindringstegn fra stjensomme Medborgere, var for stor til at anvendes hertil, foranstaltede Comiteen derefter for den overstyvende Sum hans Portrait lithographeret efter en særdeles velykket Tegning af Maleren J. Kornerup, og uddeelte Exemplarer heraf saavel til ham og hans Familie, som til alle dem, der ved Subscription havde bidraget til Gaven.

Først efter sin Ankomst her til Roeskilde stiftede Hans en Familie, idet han d. 16de Decbr. 1822 ægtede sin nu efterlevende Enke, Wilhelmine Christine Voigt, født d. 16de Decbr. 1795, Datter af afg. Slotsforvalter og Dannebrogsmænd Marcus Friedrich Voigt og ligeledes afg. Hustrue Ellen Cathrine Høegh, en Datter af Hans Jørgen Frederik Høegh, der var født 1737 i Horsens og døde d. 10de Decbr. 1805 som Segnepræst i Gjentofte. I dette lykkelige Ægtekab blev Hans en Fader til 5 Sønner og 1 Datter. Alle disse Sønner have frequenteret den herværende Cathedralsskole, men den ene forlod den for at opoffre sig til Gartnerkunsten og er nu med offentlig

Understøttelse i Engelland for videre at uddanne sig i denne Retning. De 4 øvrige ere alle herfra Skolen dimitterede til Universitetet; den Ældste er allerede i hæderlig Embedsvirksomhed, de tre yngre Studere endnu ved Universitetet, og føle saaledes dobbelt smerteligt det uerstattelige Tab af en kjerlig og omhyggelig Fader og Forsorger. Datteren er lykkeligen gift.

Justitsraad Hansens aabne og ærlige Charakter, hans Uegennyttighed og Trofasthed, hans Iver for Sandhed og Ret, hans Forkjerlighed for Roeskilde Bye (som han langt foretrak for sin Fødebye Kjøbenhavn), hans ivrige Virken for Alt, hvad der kunde tjene Roeskilde til Nytte og Zuur, hans jævne, behagelige og fordringsløse Væsen, og hans rolige Munterhed i selskabelige Kredse havde ligesaa hans Ankomst hertil Byen vundet ham mange hengivne Venner, de kommende Aar bragte stedse nye til, og af de gamle forlode kun de ham, der gik forud for ham herfra. Intet Under altsaa, at han, der var begavet med en usædvanlig kraftig og udholdende Legems-Constitution, levede en lang Række af loffelige Aar i sin Families og sine Venners talrige Kreds. Ogsaa af de ældre troefaste Venner fra hans tidligste Ungdom bevarede Herren ham en lille Kreds; fire, der havde kjendt, elsket og agtet ham i over 50 Aar, fulgte ham til hans sidste Hvilested. Den ene af disse var hans Læge i alle de Aar, han levede her i Byen.

Dog, gav Herren ham Lykke, saa blev han ogsaa prøvet i sine sidste Dage i Medgangens tunge Skole

Hans forhen saa kraftige Legeme svækkedes i den Grad, at han i de sidste Aar følte stedse større Vefværlighed ved at gaae, og endelig i 3 Aar fængsledes enten til Sengen eller til en Stol, og skjendt lam i Venene plagedes han dog af de heftigste Gigt- og Krampe- smerter i dem. Men ogsaa disse Smerter bar han, understøttet af sin utrættelige Hgtefælle, med en Saalmodighed, der kun saare sjelden svigtede ham. Han bevarede sin Aandsfriskhed til de sidste Uger, og medens han ikke kunde flytte en Fod, sendte han smukt skrevne og aandsfriske Breve til sine fraværende Venner og Vorn. Til disse legemlige Piinsler kom desværre i de sidste Aar ogsaa Næringsforger. Den frie Bolig, som Christian den 8de 1842 havde skjenket ham, blev ham fra 1849 atter berøvet, idet han blev tvungen til at betale Huusleie for at beholde den. Hans langvarige Sygdom udfordrede mange nye Udgifter, samtidig med at han maatte holde 3 Sønner i Kjøbenhavn, hvortil kom den stedse tiltagende Dyrtid og at forskjellige, uheldige Omstændigheder just stødte sammen, der gjorde hans Embedsindtægter mindre netop i de Aar, da han mere end nogensinde kunde trænge til større Indtægter. Dog kunde alt dette ikke ganske knække hans freidige Sind, og naar han i nogle Die- blikke havde Roe for sine heftige Piinsler, kunde han endnu i sine sidste Dage være munter og spøgende. Han bevarede til det Sidste sin Interesse og sin Kjerlighed for sit Fædreland, dets Udvikling og dets Frihed, han gav endnu i de sidste Uger af sit Liv et smukt Beviis paa sin Kjerlighed til den Skole, der havde

fostret hans Sønner ved at skjenke dens Bibliothek en Samling af Monographier over Danmarks Kjøbsteder, som han i mange Aar havde samlet, han glædede sig til de sidste Dage ved sine Venners Besøg og Samtaler; sine fraværende Børn omtalte han altid med Kjærlighed, ofte med Bemod, og dog drøede hans Tanker vistnok oftere hos dem, end hans Ord udtrykte. Han forudsaae og talede med den største Roelighed om sin Død, han valgte selv den Plads, paa hvilken han hviler, tæt ved det hyggelige Hjem, hvor de indtrædende Venner altid bleve modtagne med et venligt Blik og et hjerteligt Haandtryk, og ved den Kirke, som han ikke blot havde baaret Udfrysigt for de søgne Dage, men hvor han ogsaa, saalænge Herren sparede ham Kræfter, var en andægtig Tilhører paa dens Høitidsdage.

Fred med hans Minde!

Roeskilde d. 3. Juli 1854.

F. E. Sundrup.

